

CHƯƠNG 3: CÁC NGÀNH GIUN

BÀI 11: SÁN LÁ GAN

I. NƠI SỐNG, CẤU TẠO VÀ DI CHUYỂN

- Sán là những giun dẹp kí sinh ở gan và mật trâu bò làm chúng gầy rạc và chậm lớn.
- Cơ thể sán lá gan hình lá, dẹp, dài 2 - 5 cm, màu đỏ máu.
- Mắt, lông bơi tiêu giảm. Ngược lại các giác bám phát triển.
- Nhờ cơ dọc, cơ vòng và cơ lưng bụng phát triển, nên sán lá gan có thể chun dãn, phồng dẹp cơ thể để chui rúc, luồn lách trong môi trường ký sinh.

II. DINH DƯỠNG

- Hầu có cơ khoẻ giúp miệng hút chất dinh dưỡng đưa vào 2 nhánh ruột phân nhiều nhánh nhỏ để vừa tiêu hoá vừa dẫn chất dinh dưỡng nuôi cơ thể. Sán lá gan chưa có hậu môn.

III-SINH SẢN

1. Cơ quan sinh dục

- Sán lá gan lưỡng tính. Cơ quan sinh dục gồm: cơ quan sinh dục đực và cơ quan sinh dục cái với tuyến noãn hoàng.

2. Vòng đời

- Sán lá gan đẻ nhiều trứng (khoảng 4 000 trứng mỗi ngày).
- Trứng gặp nước nở thành ấu trùng có lông bơi.
- Ấu trùng chui vào sống kí sinh trong ốc ruộng, sinh sản cho nhiều ấu trùng có đuôi. Ấu trùng có đuôi rời khỏi ốc bám vào cây cỏ, bèo và cây thủy sinh, rụng đuôi, kết vỏ cứng, trở thành kén sán. Vòng đời sán lá gan thay đổi vật chủ, qua nhiều giai đoạn ấu trùng, thích nghi với ký sinh.

.....

DẶN DÒ: Học bài

- Làm bài tập 1,2,3/43

.....

BÀI 12: MỘT SỐ GIUN DẸP KHÁC

1/ Sán lá máu: Ký sinh trong máu người, ấu trùng xâm nhập vào cơ thể người qua da khi tiếp xúc nước ô nhiễm

2/ Sán bã trầu: Ký sinh ở ruột lợn. Vật chủ trung gian là ốc gạo, ốc mút

3/ Sán dây: Ký sinh ở ruột non người và cơ bắp trâu bò. Người ăn phải thịt trâu, bò, lợn gạo sẽ mắc bệnh sán dây

.....

DẶN DÒ:

- Học bài
 - Làm bài tập 1,2/46
 - Đọc Em có biết/46
-

BÀI 13: GIUN Đũa

1. Cấu tạo ngoài

- Ký sinh ở ruột non người
- Cơ thể hình trụ, thuôn 2 đầu, có vỏ cuticun bọc ngoài.

2. Cấu tạo trong và di chuyển

- Thành cơ thể có lớp biểu bì và cơ dọc phát triển
- Ống tiêu hóa phân hóa : miệng, ruột và hậu môn
- Di chuyển hạn chế(chui rúc)

3. Dinh dưỡng

- Thức ăn di chuyển một chiều từ miệng theo ống ruột thẳng tới hậu môn
- Hậu phát triển giúp hút chất dinh dưỡng vào nhanh và nhiều

4. Sinh sản

* Cơ quan sinh sản

- Giun đũa phân tính, cơ quan sinh dục dạng ống
- Thụ tinh trong, con cái đẻ nhiều trứng

* Vòng đời giun đũa :

Trứng giun theo phân ra ngoài phát triển thành dạng ấu trùng trong trứng. Người ăn phải trứng giun (qua rau sống, quả tươi...), đến ruột non, ấu trùng chui ra, vào máu, đi qua tim, gan, phổi, mật rồi lại về ruột non lần thứ 2 mới chính thức kí sinh ở đây

→ Rửa tay trước khi ăn và không ăn rau sống để ngăn chặn con đường xâm nhập của giun vào trong cơ thể. Tẩy giun định kì để diệt giun đũa, hạn chế số lượng trứng

DẶN DÒ: Học bài

- Làm bài tập 1,2,3/49
- Đọc Em có biết/49

BÀI 14: MỘT SỐ GIUN TRÒN KHÁC

- Gồm giun kim kí sinh ở ruột già, giun móc câu kí sinh ở tá tràng, giun rễ lúa..
- Phần lớn giun kim kí sinh ở động vật, người, thực vật..Một số ít sống tự do
- Biện pháp phòng chống bệnh giun: Giữ vệ sinh cá nhân, vệ sinh môi trường, ăn uống vệ sinh, tẩy giun định kì.

DẶN DÒ: Học bài

- **Làm bài tập 1,2,3/52**
- **Đọc Em có biết/52**